

Prawa pacjenta Szpitala Carolina i Szpitala Optimum

Opracowane na podstawie ustawy o prawach pacjenta i rzeczniku praw pacjenta oraz **innych powszechnie obowiązujących aktów prawnych**

Prawo pacjenta do świadczeń zdrowotnych

- Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej, wykonywanych dostępnymi metodami i środkami zapobiegania, rozpoznawania i leczenia chorób przez osoby wykonujące zawód medyczny, z należytą starannością i zgodnie z zasadami etyki zawodowej, a w sytuacji ograniczonych możliwości udzielania odpowiednich świadczeń.
- Pacjent ma prawo do korzystania z rzetelnej, opartej na kryteriach medycznych, jawnej procedury ustalającej kolejność dostępu do świadczeń.
- Pacjent ma prawo do natychmiastowej pomocy medycznej w stanach nagłych, w tym również bez skierowania.
- Pacjent ma prawo do leczenia szpitalnego na podstawie skierowania wystawionego przez lekarza (w tym lekarza, który nie jest lekarzem ubezpieczenia zdrowotnego).
- Pacjent ma prawo żądać, aby lekarz, który udziela mu świadczeń zdrowotnych, zasięgnął opinii innego lekarza lub zwołał konsylium lekarskie. Lekarz może odmówić zasięgnięcia opinii innego lekarza, jeżeli uzna to za bezzasadne, a wspomniane żądanie oraz jego odmowa powinny zostać odnotowane w dokumentacji medycznej. Dotyczy to również świadczeń zdrowotnych udzielanych przez pielęgniarkę lub położną.

Prawo pacjenta do informacji

- Pacjent ma prawo do wyczerpującej i zrozumiałej informacji o swoim stanie zdrowia.
- Pacjent ma prawo do uzyskania od osoby wykonującej zawód medyczny przystępnej informacji o stanie zdrowia, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu w zakresie udzielanych przez tę osobę świadczeń zdrowotnych oraz zgodnie z posiadanymi przez nią uprawnieniami.
- Pacjent lub jego ustawowy przedstawiciel mają prawo do wyrażenia zgody na udzielenie wyżej wymienionych informacji osobom upoważnionym, wskazanym w dokumentacji medycznej.
- Pacjent ma prawo do uzyskania od pielęgniarki przystępnej informacji o pielęgnacji i zabiegach pielęgniarstwach.
- Pacjent ma prawo do informacji o rodzaju i zakresie świadczeń zdrowotnych udzielanych przez Szpital, w tym o profilaktycznych programach zdrowotnych realizowanych przez Szpital i finansowanych ze środków publicznych.
- Pacjent ma prawo do dostatecznie wczesnej informacji o zamiarze odstąpienia przez lekarza od leczenia oraz ma prawo domagania się wskazania przez lekarza możliwości uzyskania świadczenia zdrowotnego u innego lekarza lub podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych.
- Pacjent ma prawo do żądania nieudzielania mu informacji o jego stanie zdrowia, rozpoznaniu i rokowaniach.
- Ustawa o prawach Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta dostępna jest na tablicy ogłoszeń w każdym Oddziale, a w przypadku Pacjentów, którzy nie mogą się poruszać, udostępniana jest w sali chorych.

Prawo pacjenta do zgłaszania działań niepożądanych produktów leczniczych

- Pacjent ma prawo do zgłaszania działania niepożądanego produktu leczniczego osobom wykonującym zawód medyczny, Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych lub podmiotowi odpowiedzialnemu za wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu.

Prawo pacjenta do zachowania tajemnicy informacji z nim związanych

- Pacjent ma prawo do zachowania w tajemnicy informacji związanych z jego stanem zdrowia i udzielonych świadczeniach zdrowotnych przez wszystkie osoby, które miały dostęp do takiej informacji.

Prawo pacjenta do wyrażenia zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych

- Pacjent ma prawo do wyrażenia zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych oraz prawo do odmowy udzielenia świadczeń, jeżeli przepisy odrębnych ustaw nie stanowią inaczej. W przypadku zabiegu operacyjnego albo zastosowania metody leczenia lub diagnostyki stwarzających podwyższone ryzyko dla Pacjenta, zgodę wyraża się w formie pisemnej. Przed wyrażeniem zgody, Pacjent ma prawo do uzyskania informacji, o której mowa w części Prawo Pacjenta do informacji opisanej w niniejszym dokumencie.
- Udzielenie Pacjentowi bez jego zgody świadczenia zdrowotnego innego, niż to, na które wyraził zgodę, jest dopuszczalne, jeżeli Pacjent wymaga niezwłocznej pomocy lekarskiej, a ze względu na stan zdrowia lub wiek nie może wyrazić zgody i nie ma możliwości porozumienia się z jego przedstawicielem ustawowym lub opiekunem faktycznym. Decyzję o podjęciu czynności medycznych w przypadku powyższych okoliczności lekarz powinien, w miarę możliwości, skonsultować z innym lekarzem, a także odnotować ją w dokumentacji medycznej Pacjenta.
- Pacjent ma prawo do wypisania go ze Szpitala na własne żądanie. Lekarz jest zobowiązany poinformować Pacjenta o możliwych następstwach zaprzestania dalszego udzielania świadczeń zdrowotnych. Pacjent składa pisemne oświadczenie o wypisaniu na własne żądanie. W przypadku braku takiego oświadczenia lekarz, sporządza adnotację w dokumentacji medycznej.
- Pacjent ma prawo do nieudzielenia zgody na pobranie tkanek po swojej śmierci. Jeżeli Pacjent nie chce być dawcą organów lub tkanek po śmierci, musi za życia wyrazić sprzeciw poprzez wybranie jednej z możliwych form wyrażenia sprzeciwu:
  - wpis w Centralnym Rejestrze Sprzeciwów (CRS),
  - oświadczenie pisemne z własnoręcznym podpisem,
  - oświadczenie ustne złożone w obecności co najmniej dwóch świadków, pisemnie przez nich potwierdzone.
- W przypadku małoletniego Pacjenta, który nie ukończył 16 lat lub osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej, sprzeciw może wyrazić za ich życia przedstawiciel ustawowy. W przypadku małoletniego Pacjenta, który ukończył 16 lat, sprzeciw może wyrazić również sam małoletni.

Prawo do poszanowania intymności i godności pacjenta

- Pacjent ma prawo do poszanowania godności w trakcie udzielania świadczeń zdrowotnych.
- Pacjent ma prawo do umierania w spokoju i godności. Pacjent w stanie terminalnym ma prawo do świadczeń zdrowotnych zapewniających łagodzenie bólu i zminimalizowania cierpień innego typu.
- Pacjent ma prawo do leczenia bólu.
- Pacjent ma prawo do obecności osoby bliskiej przy udzielaniu świadczenia zdrowotnego. Osoba wykonująca zawód medyczny udzielająca świadczeń zdrowotnych może odmówić obecności osoby bliskiej przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych w przypadku prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne Pacjenta. Odmowę odnotowuje się w dokumentacji medycznej. Osoba wykonująca zawód medyczny udzielająca świadczeń zdrowotnych nie może odmówić obecności osoby bliskiej przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych w przypadku, gdy Pacjentem jest dziecko, które nie ukończyło 6 lat.
- W trakcie udzielania Pacjentowi świadczenia zdrowotnego powinny być obecne tylko te osoby z personelu Szpitala, które są niezbędne ze względu na rodzaj świadczenia. Uczestnictwo innych osób (w tym osób wykonujących zawód medyczny, studentów uczelni medycznych, innego personelu Szpitala) wymaga zgody Pacjenta i lekarza udzielającego świadczenia. Lekarz jednak musi zadbać o to, aby liczba studentów i ich zachowanie nie naruszały prawa Pacjenta do intymności i godności. Pacjent może prosić o udzielenie świadczenia bez obecności studentów.

Prawo pacjenta do dokumentacji medycznej

- Pacjent ma prawo do dostępu do dokumentacji medycznej dotyczącej jego stanu zdrowia oraz udzielonych mu świadczeń zdrowotnych.
- Po zakończonym leczeniu szpitalnym Pacjent otrzymuje kartę informacyjną dotyczącą rozpoznania

choroby, wyników badań, zastosowanego leczenia, terminów wykonanych zabiegów, dalszych wskazań, czasu zwolnienia od pracy wraz z adnotacją o zapisanych lekach oraz terminach planowanych konsultacji.

- Prawo dostępu do dokumentacji medycznej Pacjenta przysługuje osobie upoważnionej przez Pacjenta. Po śmierci Pacjenta dokumentacja medyczna jest udostępniana osobie upoważnionej przez Pacjenta za życia, która w chwili zgonu Pacjenta była jego przedstawicielem ustawowym, oraz może być udostępniana osobie bliskiej dla Pacjenta. Szczegółowe zasady udostępnienia dokumentacji reguluje art. 26 ust. 2 Ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.
- Sposoby udostępniania dokumentacji medycznej:
  - do wglądu, w tym także do baz danych w zakresie ochrony zdrowia, w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych, z wyłączeniem medycznych czynności ratunkowych albo w siedzibie podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych, z zapewnieniem Pacjentowi lub osobie upoważnionej możliwości sporządzenia nota- tek lub zdjęć,
  - przez sporządzenie jej wyciągu, odpisu, kopii lub wydruku,
  - przez wydanie oryginału za potwierdzeniem odbioru i z zastrzeżeniem zwrotu po wykorzystaniu, wyłącznie na żądanie organów władzy publicznej albo sądów powszechnych a także w przypadku, gdy zwłoka w wydaniu dokumentacji mogłaby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia Pacjenta,
  - za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej,
  - na informatycznym nośniku danych.

Prawo pacjenta do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego

- Pacjent ma prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z innymi osobami.
- Pacjent ma prawo dodatkowej opieki pielęgnacyjnej ze strony osób wskazanych przez Pacjenta. Pacjent ponosi ewentualne koszty wynikające z korzystania z prawa do dodatkowej opieki. Informacja o wysokości opłat oraz sposobie jej ustalania jest jawna i jest udostępniona w każdej Klinice/Oddziale Szpitala.

Prawo pacjenta do zgłoszenia sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia lekarza

- Pacjent ma prawo do zgłoszenia sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia lekarza.
- Jeśli Pacjent nie zgadza się z opinią albo orzeczeniem lekarza może złożyć sprzeciw do Komisji Lekarskiej za pośrednictwem Rzecznika Praw Pacjenta. Sprzeciw można przelać:
  - pocztą:
Biuro Rzecznika Praw Pacjenta ul. Młynarska 46
01-171 Warszawa
  - e-mailem: kancelaria@rpp.gov.pl
  - poprzez platformę ePUAP: Adres skrzynki: /RzPP/skrytka
- Sprzeciw można wnieść jeśli:
  - Opinia albo orzeczenie wydane przez lekarza ma wpływ na prawa lub obowiązki, które wynikają z przepisów.
  - Ze sprzeciwu musi jasno wynikać z jaką opinią albo orzeczeniem lekarskim się Pacjent nie zgadza, dlatego kopię tego orzeczenia/opinii należy dołączyć do sprzeciwu) oraz w jaki sposób wpływa ona na prawa lub obowiązki, jako pacjenta a także z jakich przepisów one wynikają.
  - Postępowanie odwoławcze w odniesieniu do opinii albo orzeczenia, z którą Pacjent nie zgadza się, nie jest uregulowana w odrębnych przepisach.
  - Sprzeciw należy złożyć w ciągu 30 dni od dnia wydania opinii albo orzeczenia przez lekarza.

Prawo pacjenta do opieki duszpasterskiej

- Pacjent przebywający w Szpitalu ma prawo do opieki duszpasterskiej. W sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia lub zagrożenia życia, Szpital umożliwia Pacjentowi kontakt z duchownym jego wyznania.

Prawo pacjenta do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie

- Pacjent ma prawo pozostawić w depozycie rzeczy wartościowe. Osobą odpowiedzialną w Klinice/Oddziale za przechowywanie rzeczy wartościowych Pacjenta jest Pielęgniarka oddziału. Potrzebę skorzystania z depozytu należy zgłosić pielęgniarce.

Prawa dziecka w trakcie udzielania świadczeń zdrowotnych

- Pacjentowi poniżej osiemnastego roku życia przysługują prawa Pacjenta – osoby dorosłej w trakcie korzystania ze świadczeń zdrowotnych, z uwzględnieniem uprawnień rodziców lub opiekunów i z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z wieku Pacjenta.
- Pacjentowi, który nie ukończył 16 lat, lekarz ma obowiązek udzielić informacji o jego stanie zdrowia, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu, w zakresie i w formie potrzebnej do prawidłowego przebiegu procesu diagnostycznego lub terapeutycznego. Ponadto taki Pacjent ma prawo wyrażenia swojego zdania.
- Pacjent, który nie ukończył 16 lat, ma prawo do uzyskania od pielęgniarki lub położnej przystępnej informacji o pielęgnacji i zabiegach pielęgniarskich.
- W przypadku Pacjenta, który ukończył 16 lat, wymagana jest jego zgoda na wykonanie badania lub udzielenie innego świadczenia zdrowotnego (oprócz zgody przedstawiciela ustawowego). W przypadku małoletniego całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego udzielenia zgody, zgody udziela jego przedstawiciel ustawowy. Jeżeli nie ma przedstawiciela ustawowego, zgodę na wykonanie badania może wyrazić opiekun faktyczny, czyli osoba, która bez obowiązku ustawowego sprawuje stałą opiekę nad Pacjentem. Jeżeli obowiązujące przepisy prawa nie stanowią inaczej, zgoda może być wyrażona ustnie albo poprzez takie zachowanie, które w sposób niebudzący wątpliwości wskazuje na wolę poddania się proponowanym przez lekarza czynnościom.
- W przypadku zastosowania zabiegu operacyjnego albo metody leczenia lub diagnostyki stwarzającej podwyższone ryzyko, wymagana jest również pisemna zgoda małoletniego powyżej lat 16 – oprócz zgody przedstawiciela ustawowego.
- Pacjent, który ukończył 16 lat, ma prawo sprzeciwu co do udzielenia mu świadczenia zdrowotnego, także pomimo zgody przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. Jeżeli obowiązujące przepisy prawa nie stanowią inaczej, sprzeciw może być wyrażony ustnie albo poprzez takie zachowanie, które w sposób niebudzący wątpliwości wskazuje na brak woli poddania się proponowanym czynnościom.
- Pacjent, który ukończył 16 lat, ma prawo do wyrażenia sprzeciwu wobec pobrania po jego śmierci komórek, tkanek i narządów.
- Małoletni Pacjent ma prawo, aby w celu zminimalizowania bólu i dyskomfortu w trakcie trwania badania klinicznego zapewniono udział w tym badaniu personelu posiadającego wiedzę i umiejętności w zakresie postępowania z małoletnimi oraz aby zastosowano metody służące minimalizacji dyskomfortu związanego z wykonywanym badaniem.

Prawa pacjenta mogą być ograniczone w przypadku wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego lub ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów.

Telefoniczna informacja pacjenta: 800 190 590

**bezpłatny ogólnopolski wspólny numer infolinii Rzecznika Praw Pacjenta
oraz Wojewódzkich Oddziałów Narodowego Funduszu Zdrowia**

Karta obowiązków pacjenta Szpitala Carolina i Szpitala Optimum

§ 1

1. Pacjent ma obowiązek posiadania stosownego dokumentu potwierdzającego tożsamość.
2. W trakcie przyjęcia do Szpitala Pacjent zobowiązany jest okazać dokument potwierdzający tożsamość.
3. Pacjent ubiegający się o świadczenie zdrowotne finansowane ze środków publicznych, zobowiązany jest przedstawić skierowanie od lekarza (nie dotyczy przyjęć w trybie nagłym).
4. W przypadku odpłatnych hospitalizacji, Pacjent w dniu wypisu otrzymuje fakturę obejmującą koszty całej hospitalizacji.
5. Przy odbiorze wyników badań Pacjent obowiązany jest okazać dowód tożsamości.

§ 2

Stosownie do natury udzielanych świadczeń zdrowotnych, w szczególności zabiegów operacyjnych, przed zabiegiem Pacjent powinien odbyć konsultacje kwalifikacyjne, a także zaleca się, aby przedstawił dokumentację medyczną zawierającą np. wyniki odpowiednich badań, wykonanie szczepień ochronnych.

§ 3

Pacjent zobowiązany jest do udzielenia w trakcie wywiadu lekarskiego lub pielęgniarskiego pełnej i prawdziwej informacji o jego stanie zdrowia i przebiegu dotychczasowego leczenia. Pacjent jest zobowiązany poinformować lekarza prowadzącego o stale przyjmowanych lekach (w tym także niezwiązanych z jednostką chorobową, która jest przyczyną hospitalizacji).

§ 4

1. Pacjentowi nie wolno wносить na teren Szpitala przedmiotów o dużych rozmiarach, broni i innych narzędzi i urządzeń, których używanie może zagrażać życiu lub zdrowiu.
2. Pacjentowi nie wolno wprowadzać na teren Szpitala zwierząt. Nie dotyczy to Pacjenta niewidomego lub niedowidzącego z psem przewodnikiem; pies powinien być na smyczy i w kagańcu.

§ 5

1. Pacjent przebywający na terenie szpitala powinien:
  - a. zachowywać się kulturalnie,
  - b. nie zakłócać spokoju innym Pacjentom i personelowi Szpitala,
  - c. odnosić się z szacunkiem i życzliwością do innych Pacjentów i personelu Szpitala,
  - d. stosować się do zaleceń i wskazówek personelu Szpitala,
  - e. stosować się do zakazu wchodzenia do części Szpitala innej niż przeznaczona do ogólnego użytku Pacjentów;
  - f. nie korzystać z przejść służbowych dla personelu,
  - g. stosować się do przepisów o bezpieczeństwie pożarowym,
  - h. niezwłocznie informować pracowników Szpitala o pożarze, awarii, zakłóceniu spokoju i innych niebezpiecznych lub nietypowych sytuacjach,
  - i. przestrzegać zakazu palenia wyrobów tytoniowych, e-papierosów i używania otwartego ognia, spożywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, a także środków zastępczych określonych w przepisach o przeciwdziałaniu narkomanii.

2. Pacjenci przebywającemu na terenie Szpitala nie wolno:

- a. świadomie niszczyć i dewastować majątku Szpitala. W szczególności Pacjent zobowiązany jest nie przemieszczać, nie usuwać i nie niszczyć aparatury medycznej i innych przedmiotów ruchomych znajdujących się na terenie Szpitala,
- b. wylewać płynów, wyrzucać nieczystości czy odpadów do miejsc do tego nieprzeznaczonych,
- c. dotykać aparatury i urządzeń medycznych, elektrycznych, gazowych, wentylacyjnych i grzewczych.

§ 6

Pacjent przebywający w Szpitalu powinien ponadto:

- a) przestrzegać rozkładu dnia podczas pobytu na oddziale;
- b) przebywać w swojej sali na oddziale w czasie obchodów i wizyt lekarskich (o ile nie jest na zabiegu leczniczo-pielęgnacyjnym lub konsultacji medycznej), w czasie wydawania posiłków, a także w czasie ciszy nocnej;
- c) przestrzegać ciszy nocnej w godzinach od 22:00 do 6:00;
- d) zgłaszać pielęgniarkę lub lekarzowi każdorazowe oddalenie się z oddziału, podając orientacyjny czas planowanej nieobecności;
- e) posiadać w czasie pobytu w Szpitalu w miarę możliwości odzież przeznaczoną do pobytu w Szpitalu, tj. koszulę nocną lub piżamę, szlafrok, kapcie, skarpety, a także przybory toaletowe;
- f) powstrzymać się od samodzielnego korzystania z dźwigów szpitalnych przeznaczonych do użytku służbowego.

Korzystanie z telefonów komórkowych powinno się odbywać w sposób niestwarzający uciążliwości dla innych Pacjentów. Telefony komórkowe nie powinny być stosowane w miejscach oznaczonych etykietą: „Nie używać telefonów komórkowych”. Używanie telefonów komórkowych w pomieszczeniach diagnostyczno-zabiegowych może odbywać się tylko za zgodą personelu medycznego.

Nagrywanie wizerunku (dźwięku i obrazu) innych pacjentów oraz personelu Szpitala, w tym w szczególności w czasie czynności medycznych oraz rozpowszechnianie nagrań bez ich wyraźnej zgody może stanowić naruszenie prawa.

Zgodnie z Ustawą o działalności leczniczej Pacjent może zostać natychmiast wypisany ze Szpitala, jeżeli rażąco narusza porządek lub przebieg procesu udzielania świadczeń, a nie zachodzi obawa, że odmowa lub zaprzestanie udzielania świadczeń zdrowotnych może spowodować bezpośrednio niebezpieczeństwo dla jego życia lub zdrowia albo życia lub zdrowia innych osób.

§ 7

Powyższe obowiązki odnoszą się także do osób trzecich przebywających na terenie Szpitala, przedstawicieli Pacjenta, osób sprawujących nad nim faktyczną opiekę oraz osób towarzyszących Pacjentowi.

Dyrektor Medyczny Szpitala Carolina
i Szpitala Optimum